

СПОСОБИ ВІДТВОРЕННЯ РЕАЛІЙ В АНГЛОМОВНИХ ПЕРЕКЛАДАХ ПОЕМ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА «КАТЕРИНА» ТА «НАЙМИЧКА»

У статті розглянуто проблему відтворення реалій в англomовних перекладах поем Тараса Шевченка «Катерина» й «Наймичка». Найчастіше перекладачі досліджуваних текстів застосовують описовий метод, уподібнення та контекстуальні заміни, рідше за все — калькування та комбіновану реномінацію. Кожен перекладач має індивідуальний підхід до проблеми відтворення семантики реалій. Джон Вір та Ольга Шарце здебільшого вдаються до експлікації або методу уподібнення, намагаючись знайти функціональні аналоги культурно маркованої лексики, а також широко використовують ситуативні відповідники. Натомість Віра Річ, поряд із цими способами, частіше застосовує транслітерацію, пояснюючи значення деяких реалій у примітках.

Ключові слова: реалії, культурно маркована лексика, переклад, описовий метод, уподібнення, контекстуальні заміни.

Zosimova O. V., Piskun O. D. Ways of Conveying the Meaning of Realia in English Translations of Taras Shevchenko's Poems «Kateryna» and «The Servant-Girl». *Though a lot of scholars show interest in the problem of translating culturally marked vocabulary (or realia), many aspects of this issue are debatable and still need special attention. The topicality of our research is explained by the necessity of further in-depth analysis of this problem on the material of various literary works, poetic ones in particular.*

The aim of our study is to identify the main ways of conveying the meaning of culturally marked vocabulary in the English translations of T. Shevchenko's narrative poems «Kateryna» and «The Servant-Girl» («The Housemaid»). Our task is also to compare various approaches to the problem of translating realia on the material of different English translations of the poems in question.

The analysis the texts shows that different ways of conveying the meaning of culture-specific vocabulary are applied, namely: transliteration (transcription), description, generalization, functional substitution, contextual translation as well as calquing and addition techniques. The most frequently used ones are description (explication), contextual translation and substitution.

In conclusion, it should be also noted that different translators have their own approaches to the problem of rendering realia into the target language. John Weir and Olga Sharpe mostly use explication and substitution trying to find functional analogues of culturally marked vocabulary. Also they widely employ contextual equivalents while Vira Rich more frequently uses word for word translation and transliteration explaining the meaning of some realia in the footnotes.

Key words: realia, culturally marked vocabulary, translation, description, substitution, contextual equivalents.

У тканині майже будь-якого ліро-епічного твору важливе місце займає лексика, що віддзеркалює особливості матеріальної і духовної культури певного народу, а через це її відтворення засобами іноземної мови часто викликає труднощі. Попри те, що проблема лінгвістичного статусу й перекладу реалій є предметом дослідження вчених багатьох країн, зокрема К. Буслаєвої [1], В. Виногорова [2, с. 104–112], С. Влахова та С. Флоріна [3], Р. Зорівчак [6], М. Сливки [10], Ю. Чалої [12], М. Яскота та Ю. Ганошенка [13] та ін., чимало дискусійних питань досі остаточно не вирішені. Отже, актуальність

нашої студії зумовлена необхідністю подальшого вивчення цієї проблеми на матеріалі широкого кола текстів світової літератури, зокрема поезії.

Мета цього дослідження – визначити основні способи відтворення реалій в англomовних перекладах поем Тараса Шевченка «Катерина» й «Наймичка» та порівняти підходи, що застосовували у своїй роботі різні перекладачі, а саме: Джон Вір, Віра Річ та Ольга Шарце.

Реалії є невід’ємним складником мови творів Т. Шевченка, і відтворення їх засобами інших мов є справжнім викликом для кожного перекладача. Саме вибір адекватного відповідника культурно маркованої лексики в певному контексті є однією з основних ознак перекладацької майстерності, що потребує не лише ґрунтового знання мови-джерела й мови-реципієнта, але й глибокого розуміння етнокультурної специфіки оригінального твору.

Як відомо, «реалії» в перекладознавстві – це лексичні одиниці, що передають національний колорит оригіналу й позначають усе те, що є характерним для культури, побуту, традицій кожного народу впродовж різних історичних епох, тобто предмети та явища, унікальні для певної культури [8, с. 100], або ж культурно марковані. До реалій у широкому сенсі належить як власне безеквівалентна лексика (ономастичні реалії, назви страв національної кухні, одягу та взуття, предметів побуту, народних танців, музичних інструментів, адміністративних одиниць тощо), так і фоново-конотативна, або асоціативні реалії (слова-символи й фольклорні, історичні, літературні та мовні алюзії) [2, с. 110–112].

Ономастичні реалії, тобто власні назви, у розглянутих нами текстах, як правило, транслітеровано, наприклад: *Катерина* – *Kateryna* [16, с. 23], *Katerina* [17, с. 15]; *Ничунир* – *Nychypir* [16, с. 40], *Nichipor* [17, с. 38]; *Kuïv* – *Kyiv* [16, с. 163], *Kiev* [17, с. 176]; *Трохим* – *Trokhym* [16, с. 158], *Trokhim* [17, с. 166]. Прикметно, що англійка Віра Річ керувалася при цьому правилами транслітерації української абетки латиницею, які в нашій державі набули чинності 2010 року [9]. Перекладачі радянської доби – Ольга Шарце та Джон Вір у виданні творів Т. Шевченка 1977 року орієнтуються передусім на російські відповідники українських назв, транслітеруючи саме їх, наприклад: *Kuïv* – *Kiev* [17, с. 176], *Цареград* – *Tsargrad* [17, с. 183], використовують англійську літеру ‘i’ замість ‘y’ для відтворення української ‘и’. Цілком імовірно, що у випадку канадія Джона Віра (українця за походженням) такий варіант транслітерації є результатом редакторської роботи над перекладом у видавництві «Дніпро» в 1977 р.

Слід зауважити, що власні назви в досліджуваних текстах не завжди транслітеровані. Так, замість слов’янської назви *Цареград* Віра Річ уживає поширений на Заході топонім *Constantinople* [16, с. 168].

Значно рідше, ніж власні назви, у процесі перекладу ліричних та ліро-епічних жанрів транслітерують реалії-апелятиви, оскільки зміст поняття може залишитися незрозумілим читачеві, а численні перекладацькі коментарі заважатимуть цілісному сприйняттю поетичного твору. Однак у деяких випадках – найчастіше, коли мова йде про досить поширені лексеми, важливі для правильного розуміння історичного змісту творів тощо – транслітерація

все ж таки застосовується, наприклад: *гетьман* – *hetman* [16, с. 161; 17, с. 173]. Дж. Вір транслітерує слово *кобзар* (*kobzar* [17, с. 42]), хоча кількома рядками нижче перекладає цю лексему як *minstrel*, ніби пояснюючи цим аналогом значення української реалії. Віра Річ послідовно використовує транслітерацію слова *чумак* – *chumak* [16, с. 35, 167], тоді як О. Шарце трансформує контекст: «*Їде Марко з чумаками...*» – «*With the ox-cart drivers' train / Homeward bound is Marko now*» [17, с. 183].

Перекладачі досліджуваних творів досить часто використовують **описовий спосіб** (експлікацію), пояснюючи значення реалії в тексті. Так, специфічну українську лексему *безбатченко*, що не має безпосереднього еквівалента в англійській мові, Дж. Вір переклав як «*roving homeless waif without a father*», додаючи також певну інформацію відповідно до контексту та художнього образу [17, с. 26]. Реалія *коровай* у «Наймичці» пояснюється як «*the cake for the wedding*» у перекладі О. Шарце та «*bridal loaf*» – у версії Віри Річ. Назву селянського взуття – *личаків* – Дж. Вір цілком доречно перекладає описовою перифразою *shoes of bast* [17, с. 35].

У поемі «Катерина» зажурена героїня співає «*Гриця*», тобто пісню про нещасливе кохання, яку добре знають в Україні, однак найімовірніше не чули за кордоном. Тому Дж. Вір використав у своєму перекладі описовий зворот «*Such songs of misery and grief*» [17, с. 19], який зберігає семантичне значення реалії, хоча неминучою при цьому є втрата національно-культурного колориту. Віра Річ звернулася в цьому випадку до транслітерації й переклала *Гриця* як *Hryts* [16, с. 25]. Порівнявши два переклади, можна сказати, що транслітерована реалія навряд чи відома англомовному читачеві, тому спосіб перекладу цієї мовної одиниці дескриптивною перифразою здається нам доречнішим.

Семантичні втрати спостерігаються в перекладі слова *покритка* – *unwed mother* [17, с. 39]. Дж. Віру вдалося в цілому зберегти денотативне значення реалії, однак конотація при цьому була нейтралізована.

Інший поширений спосіб перекладу безеквівалентної лексики в поемах Т. Шевченка – **гіперонімічне перейменування** [6, с. 105]. У «Катерині», наприклад, видові поняття замінюються родовим в таких випадках: *чумаченьки* – *carters* [17, с. 32], *шаг* (срібна польська монета) – *coin* [17, с. 33], *бублик* – *some bread* [17, с. 42]. Хоча використання гіперонімів у наведених прикладах є цілком виправданим, це призводить до збіднення образного компонента. Чумаки – не просто будь-які возії (*carters*), а візники й торговці, які перевозили на волах хліб, сіль, рибу та інші товари для продажу [11], тобто цілий купецький рух, який існував на території України близько трьохсот років.

О. Шарце широко використовує прийом генералізації в перекладі поеми «Наймичка», наприклад: *очінок* – *cap* [17, с. 183]. Як бачимо, семантичні зміни та втрата національно-культурного компонента в цьому випадку є також неминучими. Не передає всього розмаїття українських весільних традицій гіперонім Віри Річ *bride's escort* [16, с. 28], що генералізує водночас декілька українських реалій у перекладі поеми «Катерина»: *світилка* (дівчина,

що виконує обряд тримання меча й свічки на весіллі [11]), *друженька* (дівчина, яка на запрошення молодого бере участь у весільному обряді [11]).

В англійській мові складно знайти еквівалент для слова *свита*, що позначає «старовинний довгополий верхній одяг... з домотканого грубого сукна» [11]. Перекладаючи поему «Катерина», Дж. Вір використав лексему *coat*, тоді як О. Шарце, окрім гіпероніма, удається в перекладі «Наймички» до авторського додавання, яке допомагає створити яскравий і точний образ своєрідної ковдри, що нею нещасна мати вкриває дитину, піклуючись, аби їй було тепло й затишно: *новенька свитина – a new warm coat* [17, с. 165].

Дж. Вір також вельми ефективно застосовує прийом додавання. Наприклад, в одному випадку він перекладає лексему *свита* як *shabby cloak* [17, с. 35]. Хоча еквівалент *cloak* не зовсім коректний (в англійській мові це слово означає «тип пальта без рукавів..., яке вільно звисає з плечей» [14], основний акцент зроблено на прикметникові *shabby*, аби підкреслити не тільки те, що свитина зазвичай є одягом бідних людей, а й те, що одяг Катерини був у поганому стані після довгої та виснажливої подорожі. Віра Річ перекладає слово *свита* як *peasant coat*, пояснюючи доданим елементом, що цей одяг носили саме селяни [16, с. 37].

Перекладачі часто звертаються до методу **уподібнення** (субституції) [6, с. 135], відтворюючи назви страв, предметів побуту та інших реалій за допомогою іншомовних аналогів, як-от: *варена – ale* [17, с. 176], *медяник* (медовий коржик) – *honey-cake* [17, с. 33], *наймичка – servant* [17, с. 185], *царівна – princess* [17, с. 173]. Дж. Вір знаходить удалий відповідник для слова *тин* (огорожі, сплетеної з лози), використовуючи лексему *hedge*, що позначає традиційну англійську живу огорожу [17, с. 33]. Хоча денотативне значення слів у наведених прикладах є дещо відмінним, загалом англійські аналоги передають сутність українських реалій, і вибір перекладачами саме цих відповідників можна вважати цілком доречним.

О. Шарце широко використовує метод **контекстуального перекладу**. Зокрема, дещо трансформуючи контекст, вона переклала слово *куми* як *sponsors* чи *godparents* (тобто «хрещені батьки») [17, с. 166], оскільки в англійській мові не існує лексеми на позначення кумів. Також О. Шарце вдається до використання ситуативного відповідника [6, с. 139], перекладаючи слово *призба*, що позначає «земляний насип уздовж стін хатини» [11]. Через відсутність української реалії в іншомовній культурі, перекладачка просто змалювала в цьому контексті звичну для англійця ситуацію відпочинку: «*На призбї вдвох собі сидїли*» – «*were sitting... upon a bench beneath the trees*» [17, с. 164]. Досить часто ситуативний відповідник нейтралізує значення вихідного слова, як-от: *хутір – home* [17, с. 162]. Значення лексеми *home* («дім, домівка, оселя») не передає національного колориту української реалії *хутір*, що являє собою «мале сільське, часто однодвірне поселення поза селом» [4, с. 442].

Використання кальок при перекладі ліро-епічних творів є не завжди ефективним, але іноді допустимим методом. Наприклад, О. Шарце

звернулася до **калькування**, покомпонентно переклавши в «Наймичці» *труту-зілля* як *poison grass* [17, с. 162], що, звісно, дозволило зберегти денотативне значення лексеми оригіналу, однак призвело до втрати образності та національного колориту. Отримане в результаті застосування цього способу англійське словосполучення є стилістично нейтральним виразом, який, за умови буквального зворотного перекладу, в українській мові звучав би просто як «отруйна трава». Аналіз досліджуваних текстів засвідчує, що калькування загалом використовується досить рідко.

Комбінована реномінація [6, с. 122] (здебільшого транскрипція з подальшим описом значення) як спосіб перекладу реалій у поезії трапляється нечасто, оскільки при передачі тексту іноземною мовою це значно ускладнило б сприйняття, порушило б структуру віршованого твору. У розглянутих нами перекладах поем майже відсутні випадки лінійного розширення тексту дескриптивами та наявні лише кілька редакторських коментарів, які подано в примітках наприкінці видань творів, наприклад тлумачення широко вживаного Вірою Річ транскрибованого слова: «*Chumak: The chumaks were tradors who, from the 17th to mid – 19th century brought to Ukraine in their oxen-drawn wagons salt from Crimea, and salted and dried fish from the Black Sea, Sea of Azov, and the River Don*» [16, с. 324].

Важливим аспектом перекладу художніх творів є також адекватне відтворення асоціативних реалій. Хоча ці лексеми збігаються в різних мовах за основним значенням, вони мають дещо відмінне емоційне забарвлення, культурно-історичну конотацію тощо.

Частіше за все така лексика перекладається за допомогою **міжмовної транспозиції на конотативному рівні** (термін Р. Зорівчак), тобто заміни реалії однієї культури реалією іншомовного світу з іншим денотативним, але рівноцінним конотативним значенням [6, с. 133].

До таких реалій належить слово *калина*, адже для українців це не просто назва звичайної рослини, а символ дівочої цнотливості, краси й ніжності [5, с. 122]. Для британців калина – лише кущ із гіркими ягодами, і слово, що позначає його, не має подібної конотації. Саме тому, у «Катерині» Джон Вір перекладає ці лексеми по-різному. У реченні із загалом нейтральним конотативним значенням: «*Стане собі під калину*» – «*She stands beneath the snowball-trees*», – перекладач просто вживає англійський еквівалент назви рослини [17, с. 19]. Проте в контексті, де символічне значення слова є більш важливим, він перекладає лексему *калина* як *rose*, що є символом любові та краси в усьому світі:

Виспівує, вимовляє, *Such songs of misery and grief,*
Аж калина плаче. *The rose itself must weep* [17, с. 19].

Натомість Віра Річ послідовно перекладає слово *калина* прямим англійським еквівалентом *guilder-rose*. Аби символічне значення мовної одиниці з глибоким національним колоритом не було втрачено для читачів, не знайомих із символікою української культури, у «Примітках» до видання подано редакторський коментар до слова *калина*: «*For Ukrainians, the guildier-rose is a symbol of the maidenhood and also of Ukraine*» [16, с. 323].

У поемі «Наймичка» Т. Шевченко широко використовує улюблений образ тополі, що є символом жіночого й дівочого суму та самотності [7, с. 78]. О. Шарце та Віра Річ перекладають це слово в усіх контекстах за допомогою англійського еквівалента назви рослини — *poplar*, що не має подібної конотації. В англомовному середовищі *poplar* символізує безпеку й життєздатність через своє міцне коріння [15], тому цей образ може спершу дещо спантеличити англомовного читача, хоча, зрозуміло, що уникнути його використання в перекладі не можна. Аби частково компенсувати втрачену конотацію, О. Шарце додає означення *wistful* («сумна, зажурена») до слова *woman*, у такий спосіб характеризує психологічний стан жінки:

<i>Як тополя, похилилась</i>	<i>Stood a woman, young and wistful</i>
<i>Молодиця молодая</i>	<i>Like a poplar... [17, с. 161]</i>

Цікаво, що, перекладаючи слово *тополя* в іншому контексті, Дж. Вір і Віра Річ також використовували прийом додавання:

<i>Як тополя, стала в полі</i>	<i>Beside the road, a poplar tall,</i>
<i>При битій дорозі</i>	<i>She stood lamenting long... [17, с. 26].</i>

<i>Як тополя, стала в полі</i>	<i>Like poplar high, in the field, nigh</i>
<i>При битій дорозі</i>	<i>To the road-way growing... [16, с. 31]</i>

Хоча з тополею справді традиційно може порівнюватися висока дівчина з гнучким станом, у цьому контексті, де йдеться про сум та розпач Катерини, яку вигнали з батьківської хати та рідного села, додавання означень *tall/high* до слова *poplar* в англійському перекладі є не досить зрозумілим. Найімовірніше перекладачі не мали на меті розтлумачення реалії, а керувалися мотивами римування, метрики вірша тощо.

Чорні брови й карі очі є ще одним символом дівочої краси в Україні, що оспівується в народних піснях та поетичних творах багатьох авторів, зокрема й Т. Шевченка. Для англійців ці риси, безумовно, не є основними критеріями жіночої вроди. Ось чому, розповідаючи про Катерину й інших українських дівчат, чия краса зробила їх нещасними, Дж. Вір зазвичай подає загальний опис вродливої дівчини, її гарного личка чи очей: *чорні брови й карі оченята* — *fair face and eyes* [17, с. 21], *чорноброві (дівчата)* — *lovely maidens* [17, с. 15].

Натомість Віра Річ перекладає *чорноброві* як *dark-browed girls* [16, с. 23], що звучує семантичне навантаження перекладу, адже культурну конотацію при цьому не вдається зберегти: уживання цього означення в перших же рядках поеми без певного коментаря-пояснення навряд чи викличе в англомовного читача «правильні» асоціації. О. Шарце перекладає *чорноброва* в «Наймичці» як *dark of brow*. Однак у цьому випадку такий вибір зумовлений контекстом: чорні брови тут є складником загального опису, тобто однією з прикметних рис зовнішності гарної жінки поряд з означеннями *білолиця* (*fair of face*) та доданим у перекладі *full of grace* («граційна, сповнена грації»):

<i>Аж ось чорноброва</i>	<i>Very young and full of grace,</i>
<i>Та молода, білолиця</i>	<i>Dark of brow and fair of face... [17, с. 168]</i>

Отже, дослідження англомовних перекладів поем Тараса Шевченка «Катерина» й «Наймичка» засвідчило, що для відтворення значень культурно

маркованої лексики використовують найрізноманітніші способи, зокрема: транслітерацію, описовий метод (експлікацію), метод уподібнення (субституцію), гіперонімічне перейменування, контекстуальні заміни (ситуативні відповідники), значно рідше – калькування та комбіновану реномінацію. Найчастіше застосовується описовий метод, уподібнення та контекстуальні заміни. Порівняльний аналіз дозволяє зробити висновок про те, що різні перекладачі мають свої власні підходи до проблеми відтворення реалій в іншомовному тексті. Джон Вір та Ольга Шарце здебільшого вдаються до описового способу або методу уподібнення, намагаючись знайти функціональні аналоги культурно маркованої лексики, а також широко використовують ситуативні відповідники. Натомість Віра Річ дещо частіше застосовує транслітерацію, пояснюючи значення деяких безеквівалентних одиниць у примітках.

Така ж тенденція простежується в перекладі асоціативних реалій. Якщо Віра Річ схильна використовувати еквіваленти слів-символів, то Джон Вір частіше адаптує символічні образи для іноземного читача, удаючись до міжмовної транспозиції на конотативному рівні.

Кожен перекладач намагається обрати оптимальний спосіб у певному контексті, прагнучи, з одного боку, мінімізувати втрати в семантичному навантаженні реалій та національному колориті твору, а з іншого, зробити переклад лексики зрозумілим для носіїв мови-реципієнта.

Перспективи дослідження вбачаємо в подальшому аналізі способів перекладу реалій на матеріалі інших творів Великого Кобзаря з метою визначення оптимальних підходів до відтворення значень культурно маркованої лексики.

ЛІТЕРАТУРА

1. **Буслаєва К. О.** Особливості передачі українських реалій засобами англійської мови у перекладі історичної повісті І. Франка «Захар Беркут». *Вісник Запорізького державного університету*. 2000. — № 1. — С. 31–34.
2. **Виноградов В. С.** Введение в переводоведение (общие и лексические вопросы). Москва, 2001. 224 с.
3. **Влахов С.,** Флорин С. Непереводимое в переводе. Москва, 1980. 343 с.
4. **Гуржій О. І.,** Шевченко О. М. Хутір. *Енциклопедія історії України*: у 10 т. Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. Київ, 2013. Т. 10: Т–Я. С. 442.
5. **Єрмоленко С.** Мова і українознавчий світогляд: монографія. Київ, 2007. 144 с.
6. **Зорівчак Р. П.** Реалія і переклад (на матеріалі англословних перекладів української прози). Львів, 1989. 216 с.
7. **Микитів Г. В.** Рослина символіка як засіб творення жіночих образів у поезії Т. Г. Шевченка. *Вісник Запорізького державного університету. Серія: Філологічні науки*. Запоріжжя, 1999. № 1. С. 78–82.
8. **Паламарчук О. Л.,** Чмир О. Р. Українська національно маркована лексика у міжслов'янських перекладах. *Компаративні дослідження слов'янських мов і культур*. 2010. Спец. випуск. С. 99–104.
9. **Про впорядкування транслітерації українського алфавіту латиницею**: Постанова КМУ від 27.01.2010 № 55 // База даних «Законодавство України» / Кабінет Міністрів України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/55-2010-%D0%BF> (дата звернення: 11.01.2018).
10. **Сливка М. І.** Функціонально-когнітивні відповідники українських історико-культурних реалій в англословних виданнях: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.16 «Перекладознавство». Київ, 2006. 15 с.
11. **Словник української мови**: в 11 т. [Електронний ресурс]. URL: <http://>

sum.in.ua/ (дата звернення: 9.01.2018). 12. **Чала Ю. П.** Відтворення культурно-маркованих знаків Вікторіанської доби в українських перекладах: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.16 «Перекладознавство». Київ, 2006. 16 с. 13. **Jaskot, M. P.,** Ganoshenko, I. Culturemes and Non-Equivalent Lexis in Dictionaries [E-resource]. *Cognitive Studies*. Ed. Violetta Koseska-Toszewa. Warsaw, 2015. #15. Pp. 115–124. URL: <https://ispan.waw.pl/journals/index.php/cs-ec/article/view/cs.2015.009/1758> (accessed 11 January, 2018). 14. **Oxford** Advanced Learner's Dictionary [E-resource]. URL: <http://www.oxfordlearnersdictionaries.com/> (accessed 11 January, 2018). 15. **Poplar** Tree Meaning & Symbolism [E-resource]. URL: <https://www.buildingbeautifulsouls.com/symbols-meanings/tree-symbolism-meanings/poplar-tree-meaning-symbolism> (accessed 11 January, 2018). 16. **Shevchenko, T.** *Kobzar* / translated by Vera Rich; introduced and compiled by R. Zorivchak. Kyiv, 2013. 336 p. 17. **Shevchenko, T.** *Selected Poetry*. Kiev, 1977. 334 p.

Зосімова Оксана Віталіївна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри практики англійського усного і писемного мовлення, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, вул. Валентинівська, 2, м. Харків, 61168, Україна.

E-mail: oksanazosimova@ukr.net
Tel. (0572) 68-43-25;
<http://orcid.org/0000-0002-5446-2222>

Zosimova Oksana Vitaliivna – Ph.D in Philology, Associate Professor at the Department of Practice of Oral and Written English, H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Valentynivska Str. 2, Kharkiv, 61168, Ukraine.

Піскун Ольга Дмитрівна – магістрант факультету іноземних мов, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, майдан Свободи, 4, м. Харків, 61022, Україна.

Tel: +38-050-512-60-38
E-mail: odpiskun@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-9200-0141>

Piskun Olha Dmytrivna – Postgraduate Student, School of Foreign Languages, V.N. Karazin Kharkiv National University, 4 Svobody Sq., Kharkiv, 61022, Ukraine.